

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK I., ČÍSLO 4

18. LISTOPAD 2004

(za dobrovolné příspěvky)

Dávejte pozor, prosím, co říká Kristus, náš Pán, když ukazuje rukou na své učedníky: *To je moje matka a to jsou moji příbuzní. Každý totiž, kdo koná vůli mého nebeského Otce, je můj bratr i sestra i matka.*

Což Panna Maria nekonala Otcovu vůli? Vždyť vírou přijala svůj úkol, vírou počala, byla vyvolena, aby se z ní pro nás narodila na svět spása, a Kristus ji stvořil dřív, než byl stvořen v ní.

Ano, zajisté konala svatá Maria Otcovu vůli, a proto znamená pro Marii víc, že byla Kristovou učednicí, než že byla Kristovou matkou. Bylo důležitější a blaženější být Kristovou učednicí než

jeho matkou. A proto byla Maria blahoslavená, že nosila ve svém lůně svého Mistra ještě dřív, než ho porodila.

Hle, není-li to, jak říkám. Když šel Pán kolem a zástupy ho následovaly a on konal božské zázraky, zvolala nějaká žena: Šťastný život, který tě nosil. *Blahoslavený život, který tě nosil.*

A co odpověděl Pán, aby si nikdo nemyslel, že to její štěstí spočívá jen v tělesném mateřství? *Spíše jsou blahoslavení ti, kdo slyší Boží slovo a zachovávají ho.* I Maria je tedy blahoslavená právě proto, že Boží slovo slyšela a zachovávala.

Z kázání svatého Augustina, biskupa

Vážení čtenáři, upřímně děkujeme za Vaši podporu a zájem. Před vydáním každého dalšího čísla přijde vždy tolik finančních prostředků, kolik je potřeba pro jeho tisk a distribuci. Po rozeslání RC Monitoru jsme na nule a začínáme znovu. Zvažte, zda byste jeho vydávání nechtěli podporovat formou trvalých bankovních příkazů. Např. jedna stokoruna čtvrtletně nám velmi usnadní další práci. Rádi bychom RC Monitor v blízké budoucnosti rozšířili o několik stránek.

Zdeňka Rybová, šéfredaktorka

Scénář naší budoucnosti?

Slyšeli jsme to už vícekrát, ale přesto znovu: volby v USA byly o hodnotách

Výsledky amerických voleb opět o něco oddálily Spojené státy od Evropy. Američané vsadili na ochranu života, obranu rodiny a na náboženské přesvědčení – věci v Evropě stále více tabuizované. Ale směr tohoto vývoje není jednoznačný.

V sedmdesátých letech byla kulturní situace v USA velmi podobná dnešnímu stavu v Evropě. Náboženská praxe ochabovala, tradiční rodina se zpochybňovala, byly de facto legalizovány potraty. Mnohým se zdálo, že je to jediný možný směr vývoje, že každá další generace je nutně liberálnější než ta předešlá, prostě že „postaru se nedá žít“ a každý se má realizovat po svém. (Nebude asi náhodou, že nejvyšší počet věrohodně doložených kněžských deliktů s mladistvými v USA je právě z této doby, vrchol představuje rok 1970: poslední dva roky už zase odpovídají průměru padesátých let.)

Když se začala konzervativnější část americké veřejnosti probouzet a budovat své vlastní organizace a svá vlastní média, začínala změna pomalu. Na začátku byla řada neúspěchů, naopak každý úspěch byl na levici přijímán s ohromným zděšením: ještě po volbě Ronalda Reagana nemohli liberální novináři pochopit, co se stalo.

George W. Bush na volebním setkání v Ohiu

Foto: georgewbush.com

Dnešní Evropa se také budí pomalu a lidé jsou nejistí. Leccos z americké tradice nám chybí: tradice nezávislosti na státu, tradice svobodné, nesocialistické ekonomiky jsou pro svobodné myšlení velmi důležité.

Nám v postkomunistické Evropě naopak leccos pomáhá: především právě zkušenost s komunismem. Po

17. listopadu jsme na tuto zkušenost velmi spoléhali, dnes se zdá, že „tráva roste rychle“.

Zdá se, že nastal čas, abychom se vrátili k listopadovému výchozímu bodu a znovu zvážili, kterým směrem se vydat.

Michaela Freiová

michaela.freiova@catholica.cz

ZPRÁVY

Náboženské násilí v Holandsku

Po vraždě filmaře Thea van Gogha, kritika islámu a imigrace, se objevily útoky na mešity a muslimské školy. Muslimové reagovali útoky na protestantské kostely v Rotterdamu, Utrechtu a Amersfoortu. Byla také napadena katolická škola v Eindhovenu.

Van Gogh byl zabit muslimským přistěhovalcem. Ve výhrůžném dopise, který byl přibodnut k tělu mrtvého, je napadán také starosta Amsterdamu Job Cohen, který je židovského vyznání. Proti tomu protestovalo Wiesenthalovo centrum a žádá holandské úřady o zásadní postoj k projevům antisemitismu. Reakce katolických činitelů nejsou známy.

Události posílily mimo jiné debatu o změně imigračních pravidel. Podle listu

International Herald Tribune někteří Holanďané soudí, že na vině je příliš velkorysý sociální systém, který umožnil radikálním muslimům se izolovat a pěstovat to, co nazývají „muslimským fašismem“.

Biskup z Rotterdamu, Adrianus van Luyn, varoval v rozhovoru s vatikánským rozhlasem, aby se etnický konflikt v holandské společnosti nepodceňoval. Ze situace chtějí profitovat extrémistické živly a celá společnost je pod tlakem.

Etnické problémy se v Holandsku dlouho zametaly pod koberec, řekl utrechtský arcibiskup kardinál Adrianus Simonis. Biskupové se radili a 12. listopadu vydali otevřený dopis celé společnosti v Holandsku, který je zatím dobře přijímán.

International Herald Tribune, RC

Útok na suverenitu Polska

Komise OSN pro lidská práva uzavřela zprávu o stavu lidských a politických práv v Polsku, jež vyžaduje změnu potratového zákonodárství. 27. a 28. října se sešlo 18 „expertů“ na lidská práva s polskými činiteli a 4. listopadu vydali příslušná doporučení. Kromě volného přístupu k potratu požadují zavedení státní sexuální výchovy a ostrých antidiskriminačních opatření ve prospěch homosexuálů včetně příslušných školení pro soudce a policisty.

Lech Kowalewski, mluvčí polské Federace hnutí pro život, řekl, že „OSN útočí na suverenitu Polska“. Anna Sobocka, poslankyně za Ligu polských rodin, řekla, že by to znamenalo zavedení trestu smrti pro děti.

LifeSite News

Výzva k poutím do Svaté země

Apoštolský delegát v Jeruzalémě arcibiskup Pietro Sambi žádá křesťany, aby navštěvovali svatá místa. V rozhovoru s novináři připomněl, že křesťanů jsou ve Svaté zemi už jen dvě procenta a cítí se tísněni dvěma většinami.

Od začátku druhé intifády Židé celého světa organizují pomoc pro Židy, muslimové pomoc pro muslimy, ale křesťané se cítí světem opuštěni.

„Podívejte, já se na svatých místech nebojím,“ řekl Sambi. „Řeknu to bru-

tálně: přinášejí zemi tolik peněz, že jsou respektována. Ale mají být místa, kde se žije, která člověku pomáhají žít, protože je tu komunita, která věří, miluje a doufá. Bez této komunity už to nebudou místa k životu, ale chladná muzea.“

Poutníci nepředstavují pro křesťany jen hmotnou, ale také duchovní pomoc — vědomí celosvětového společenství, řekl arcibiskup Sambi.

Zenit

Útoky na křesťanské kostely v Bagdádu

Chaldejský katolický kostel svatého Jana v Bagdádu, syrský pravoslavný kostel svatého Jiří a kostel svatého Matouše patřící asyrské východní církvi byly 8. listopadu atakovány bombami umístěnými v automobilu: agenturám to telefonoval chaldejský patriarcha Emmanuel-Karim Delly. Je to už třetí útok na křesťanské kostely. Tři lidé zahynuli a 30 bylo zraněno.

CNS

Krajský soud v Brně potvrdil právo na modlitbu před porodnicí

Krajský soud v Brně svým rozsudkem potvrdil oprávněnost demonstrace občanského sdružení Hnutí Pro život ČR (HPŽ ČR) proti usmrcování nenarozených dětí v porodnici na Obilním trhu v Brně. Naopak pokus Úřadu MČ Brno-střed o zákaz shromáždění označil za protiprávní. Úřad MČ Brno-střed musel žalobci — HPŽ ČR — uhradit i veškeré soudní výlohy. Zástupce svolavatele pravoslavný kněz Libor Halík tak bude moci dál touto formou demonstrovat.

Úřad MČ Brno-střed zakázal tomuto občanskému sdružení řádně ohlášenou demonstraci proti umělým potratům prováděným v největší brněnské porodnici na Obilním trhu. Své rozhodnutí odůvodnil údajnou hlučností

a podpořil jej nesouhlasnou peticí několika desítek osob. Důvodem měly být dokonce i údajné stavební práce na veřejných prostranstvích. HPŽ ČR proto podalo na Úřad MČ Brno-střed žalobu, neboť se domnívalo, že tímto krokem je porušeno základní ústavní právo, na němž spočívají pilíře naší svobodné společnosti — svoboda slova.

Krajský soud v Brně ve svém rozhodnutí neshledal na činnosti HPŽ ČR žádné pochybení. Konstatoval, že na straně demonstrantů žádné překročení právních norem, jež se mohou k takové formě vyjadřování vztahovat, nenašel. HPŽ ČR vidí v soudním rozhodnutí dobrou zprávu, že žijeme v právním státě.

HPŽ ČR

Evangelizace Afriky sílí

Inkulturace evangelia v Africe je výzvou globalizaci, řekl kardinál Paul Poupard po jednání Papežské rady pro kulturu v Johannesburgu. „V dnešním kontextu, poznamenaném globalizací, Církev prosazuje kulturní diverzitu v jednotě víry v Krista a šíří kulturu solidarity a bratrství,“ řekl kardinál. „Internalizace víry nese původní africké ovoce v katolickém společenství.“

„Inkulturace jde paralelně s evangelizací,“ pokračoval a přirovnal situaci Afriky k Ježíšovu setkání se Samaritánkou.

Kromě toho Afrika dokáže dát světové kultuře „smysl pro posvátno, vnímání Boha stvořitele,“ řekl kardinál Poupard.

Na počátku nového tisíciletí vedou africkou Církev biskupové, kteří jsou z 85 % afrického původu.

Zenit

ZPRÁVY

Chudoba – příčina terorismu?

Izraelská organizace Independent Media Review Analysis vydala zprávu, podle níž za posledních deset let vydala EU a její členské státy dvě miliardy euro Palestinské samosprávě. Světová banka přitom sděluje, že tato suma a platby USA i podpora Palestinské samosprávy z arabských států představuje nejvyšší podporu na hlavu v historii: pokládá proto za nepochopitelné, že Palestinci žijí z průměrného příjmu dva dolary na hlavu a den a udávají tuto chudobu jako důvod terorismu.

NAI

Kardinál Schönborn o pařížském kongresu

Vídeňský kardinál Christoph Schönborn je nadšen pařížským evangelizačním kongresem a městskou misí. Rekl, že se při ní ukázalo, jak bude vypadat příští generace Církve: bude to generace mladých křesťanů, „kteří se nestydí za svoje přesvědčení“ a je připravena převzít odpovědnost v profesionální i společenské oblasti. Schönborn soudí, že v Paříži byl učiněn „krok k misionářské Církvi“. Příští kongres se bude konat za rok v Lisabonu.

Kathnet

Biskup vyzývá k „veslování proti proudu“

Na plenárním zasedání biskupů Argentiny řekl Msgre Eduardo Mirás, biskup Buenos Aires, že se lidstvo vzdálo křesťanským hodnotám a převládá protikatolická móda: proto musejí katolíci „veslovat proti proudu“. Proti Církvi se mluví urážlivě a neslušně s odkazem na svobodu projevu. Biskup Mirás vyzval věřící, aby se postavili proti idejím, jež rozkládají společnost. Musejí „do kulturního myšlení znovu vlít pravdu evangelia“.

ACI

Xaveriáni slavili jubileum

5. listopadu slavili xaveriáni po celém světě jubileum svého zakladatele blahoslaveného Guida M. Confortiho. Xaveriáni působí jako misionáři po celém světě a jejich spiritualita se opírá o rozjímavou Kristova ukřižování. Mají mužskou, ženskou a laickou větev. Guido M. Conforti zemřel v Parmě roku 1931.

Fides

Kinsey ještě stále veleben?

Společnost Fox Searchlight Pictures zahajuje promítání filmu o Alfredu C. Kinsey, autoru kontroverzní zprávy o sexuálním chování amerických mužů z roku 1948. Hlavní roli přijal Liam Neeson, i když byl rodinnými organizacemi žádán, aby ji odmítl. Film zkruskuje fakta, například pomíjí, že Kinsey platil klinický výzkum zahrnující sexuální využívání dětí (i kojeneckého věku).

Scénář napsal a film režíroval homosexuální aktivista Bill Condon: Kinsey je zde zobrazen jako hrdina – osvoboditel a lidé znepokojení jeho sexuální morálkou (z důvodů zdravotních i morálních) jsou podáni jako násilníci „vnucující cudnost“.

Elektronická verze britského listu *The Telegraph* už v srpnu připomněla, že většinu pozorování založil Kinsey na dení-

ku osamělého pedofila; tento deník byl den před uveřejněním článku v *Telegraphu* prezentován v britské televizi. Jeho autor Rex King měl zneužít 800 dětí. Své zpracování deníků Kinsey prezentoval jako „vědecký výzkum“ a rozvinul teorie, jež připravily půdu pro sexuální revoluci šedesátých let. Podle Kinseyho není žádný mravní, fyzický ani společenský rozdíl mezi stykem manžela s manželkou a jinými formami sexu – mezi osobami stejného pohlaví, mezi dětmi a dospělými, mezi lidmi a zvířaty. Věk podle Kinseyho nehraje roli.

I článek Dinitie Smithové v jinak liberálních *New York Times* z 9. listopadu vyjadřuje určité rozpaky nad tím, že Kinsey je líčen nejen jako sympatická postava, ale přímo jako hrdina.

LifeSite News, Telegraph, New York Times

Čtyřicet let *Nostra aetate*

Jubileum dokumentu o vztazích k ne-křesťanským náboženstvím připomnělo v Římě několik akcí. Ve Foyer Unitas se konala konference, kde promluvil předseda papežské rady pro mezináboženský dialog arcibiskup Michael Fitzgerald a tajemník pro katolické vzdělání arcibiskup J. Michael Miller.

Současně byla otevřena výstava Vittoria Pavoncella „Popolo dei Sogni“ (Lid snů), sestávající z padesáti grafik inspirovaných Tórou. Hlavní římský rabín napsal k výstavě výklad o tomto nefigurativním umění: píše, že židovská tradice považuje sluch za primární smysl a zrak za sekundární. Křesťanská tradice je spíše vizuální, židovská spíše sluchová, zdůrazňující hlas nebo volání Boží.

Řada obrazů zobrazuje sny, jež jsou ve Starém zákoně obvyklým prostředkem božského zjevení.

Zenit

Brian O'Connor propuštěn

Brian Savio O'Connor, indický katolík, který byl v Saudské Arábii zajat a mučen, byl propuštěn, vyhoštěn a 1. listopadu se vrátil domů do Bombaje.

Saudskoarabská náboženská policie uvěznila Briana Savia O'Connora v březnu tohoto roku. Obvinila ho z hlásání křesťanství a z prodeje drog. O'Connorova rodina i katolíci činitelů trvali na tom, že obvinění z prodeje drog je vymyšlené a že Brian se provinil jen tím, že byl viděn, jak se modlí.

O'Connorovi je 36 let a hrozil mu trest smrti. Je Ind a v Saudské Arábii pracoval na letišti. Hned po zadržení byl zbit a na policejním oddělení mučen.

V Saudské Arábii nejsou povoleny ani soukromé křesťanské bohoslužby; pro své náboženství už byli zatčeni i jiní cizinci, někteří byli státi.

Indičtí křesťané vedli za O'Connorovo propuštění modlitební a solidarizační kampaň a radost z jeho propuštění je všeobecná.

WND, Fides

Zářící tvář Boží

Na veřejném zasedání papežských akademií 9. listopadu připomněl papež, že „stezka krásy“ je „privilegovanou cestou setkání mezi křesťanskou vírou a kulturami naší doby i vzácným nástrojem formace mladých generací“. Po dva tisíce let své historie šla Církev stezkou krásy mnoha způsoby, jak svědčí díla sakrálního umění, jež podporují modlitbu,

liturgii, rodinný život a křesťanská společenství.

Umělecká díla mluví jazykem krásy a symbolů a učí nás chápat vztah mezi lidským tvořením a dílem Boha – původce každé autentické krásy. Krása, spojená s dobrotou a svatostí, „dává zářít Boží tváři“, řekl papež.

Zenit

KOMENTÁŘE

O budoucnosti Ameriky rozhodli křesťané

Proč vyhrál George Bush, proč to nikdo nečekal a jaké máme vyhlídky

Náhodě nebylo ponecháno nic. Všechny hollywoodské celebrity podpořily Kerryho. (No dobře, kromě Schwarzeneggera.) Každý problém byl v médiích náležitě přibarven. V roce 2004 vyzněl jenom jeden mediální týden ve prospěch Bushe — když zemřel Ronald Reagan — ostatní byly ve znamení kritiky. Bylo natočeno několik filmů, včetně environmentální fantasmagorie „Den poté“ a absurdního pseudodokumentu „Fahrenheit 9/11“, o kterých se říkalo, že prohrají Bushovi volby.

Nezávislý kandidát Ralph Nader byl eliminován. Zapojily se zahraniční osobnosti jako Kofi Annan, který několik dní před volbami objevil, že irácká válka byla nelegální. A ovšem ozval se také bin Ládín. Pornografický magnát Larry Flynt dokonce prohlásil, že po Bushově vítězství emigruje. (Kolikpak hlasů asi tato „hrozba“ získala Kerrymu?)

Volby 2004: dny nových rekordů

Spisovatel Tom Wolfe poznamenal: „Nikdy jsem se nesetkal s kandidátem, kterému bylo tolik spíláno.“ Jak je možné, že prezident, kterého evropští komentátoři považují v lepším případě za primitiva, v horším za krvežíznivého maniaka, uspěl lépe než před čtyřmi lety? Získal 59 milionů hlasů — to je o 3,5 milionu více, než získal Kerry, a zároveň absolutní rekord v dějinách USA. Bushova strana posílila ve Sněmovně reprezentantů i v Senátu, což se podařilo naposledy F. D. Rooseveltovi. Vůdce demokratů v Senátu Tom Daschle nebyl znovuzvolen. Republikáni získali více guvernérských křesel. V jedenácti státech USA byla provedena referenda o ústavním dodatku zakazujícím sňatky homosexuálů. Prošel všude, často velkou většinou. Dva z těchto států přitom volily Kerryho. Celkem má teď třináct států USA v ústavě zakotvenu definici manželství jako svazek muže a ženy. V Kalifornii ale byly naopak povoleny experimenty s embryonálními kmenovými buňkami.

Kdo a proč volil Bushe?

Rád bych rozptýlil častý omyl, že Bush volí bohatí lidé. Ve skutečnosti zámožní Američané volili Kerryho. Kerry vyhrál v nejbohatších státech a i v těchto státech volily Bushe chudší regiony (v Kalifornii někde získal až 70 %).

George W. Bush a John Kerry — dva muži, dvě rozdílné vize

Nejvíce voličů, 22 %, uvedlo jako hlavní kritérium přístup kandidáta k morálním hodnotám — k manželství, interrupcím, euthanasii a ke klonování. 20 % voličů záleželo na ekonomice, 19 % na válce proti terorismu. Klíčem k úspěchu se stali křesťané. Bushe podpořilo 79 % evangelikálů a 52 % katolíků. Mezi praktikujícími katolíky získal 66 %. Proč byl pro ně přitažlivější „znovuzrozený“ metodista Bush než katolík Kerry?

Kerry ve všech hlasováních o morálních hodnotách hlasoval proti nauce církve. Dokonce odmítl omezit nelidskou praxi potratu částečným porodem — zabití dítěte během porodu, provedené tak, aby to formálně nebylo považováno za vraždu. Bush tedy získal podporu stovek sdružení chránících morální hodnoty, které přivedly k volbám i ty křesťany, kteří obvykle nevolí. Jejich nezávislá kampaň byla někdy organizována lépe než kampaň obou stran a měla rozhodující vliv v klíčových státech.

Tradice úsilí o spravedlnost

Republikánská strana, která vznikla jako strana abolicionistů, odpůrců otrokářství, byla v 70. letech zasažena vietnamským syndromem. Z letargie ji pro-

budil až prezident Reagan, který vytyčil nové cíle — boj proti komunismu a potratům.

Druhý cíl je stále častěji považován za dobu konstitutivního boje strany za zrušení otroctví. Dítě v matčině lůně je přece ještě bezbrannější než otrok! George W. Bush dnes, podobně jako dříve Ronald Reagan, vede vnější boj proti terorismu a vnitřní proti morální laxnosti, která stojí životy milionů dětí.

O legalizaci potratů nerozhodlo demokratické hlasování v Kongresu, ale soudní výrok. Jane Roe požadovala v roce 1973 právo na beztrestnou interrupci a bylo jí přiznáno. Na základě tohoto precedentu je už 31 let potrat v USA legální. Během této doby bylo zabito 37 milionů dětí, často z vůle vlastních matek. Po odeznění hnutí hippies se ale postoj veřejnosti pomalu měnil a 11. září tento proces „revize 60. let“ urychlilo.

A kdo se po Bushovi postaví Hillary Clintonové? Snad John McCain, nejoblíbenější senátor. Nebylo by špatné mít v Bílém domě tohoto sympatického otce sedmi dětí. Ale lze si představit i fantastičtější scénáře. Co byste řekli duelu Riceová vs. Clintonová?

David Petrla

KOMENTÁŘE

Morálně-kulturní důsledky amerických voleb

Co se v Americe vlastně stalo?

Prezident Bush získal 51 % odevzdaných hlasů, tedy absolutní většinu. Jako první kandidát na prezidenta od roku 1988! Legitimně zvolení prezidenti Clinton 1992, Clinton 1996 a Bush 2000, i když získali většinu volitelů, totiž nezískali většinu odevzdaných hlasů — díky úspěchům kandidátů třetích stran. Dokonce ani Al Gore, jenž v roce 2000 získal více hlasů než Bush (ale méně volitelů), nezískal nadpoloviční většinu odevzdaných hlasů. Bush je nyní první, kdo ji získal po roce 1988, kdy ji získal jeho otec.

Válka v Iráku? Ne tak podstatná jako principiální morální otázky

Amerika je stejně jako před čtyřmi lety rozdělena napůl, a to geograficky. Demokraté mají západní (tichomořské) pobřeží a severovýchod USA. Republikáni mají vše ostatní, tj. Jih, Středozápad a Západ. Hlavním kritériem dělení na Ameriku republikánskou a demokratickou nejsou ekonomické otázky, není to překvapivě ani zahraniční politika a válka v Iráku (tedy to, co se za poslední čtyři roky Bushova prezidentství stalo), nýbrž jsou jím otázky kulturně-morální (jež se od posledních voleb nezměnily). Ty jsou hlavním indikátorem, zda člověk volí demokraticky nebo republikánsky. Lidé věřící, kteří jdou do kostela alespoň jednou týdně, volili Bushe. Lidé nevěřící, anebo ti, kteří chodí do kostela méně často než jednou týdně, volili Kerryho a předtím Gorea. Ženatí muži a vdané ženy volili Bushe, svobodní volili Kerryho (a předtím Gorea).

Maximální šance republikánů

Republikáni posílili své většiny jak v Senátu, tak ve Sněmovně reprezentantů. Všichni republikánští kandidáti na senátora na americkém Jihu zvítězili. Jih volil do Senátu konzervativní republikány unisono. Zvláště potěšitelné je, že byl senátorem zvolen i Tom Coburn ve státě Oklahoma, jenž je principiálně pro život (profesí lékař). Je velmi konzervativní ve všech otázkách (bude např. prosazovat snížení státních výdajů, tedy vyrovnání rozpočtového schodku USA). Sledujte ho, předvídám, že se stane novou konzervativní hvězdou. Voliči uštědřili facku i demokratickému vedení: vůdce demokratické menšiny v Senátu Tom Daschle nebyl znovuzvolen, tj. vypadl ze Senátu.

Posílení republikánské většiny v Kongresu je významné. Když je úspěšný prezident znovuzvolen, voliči se tradičně snaží jeho vítězství vyvážit vytvořením protíváhy v Kongresu, a proto do něj volí většinu z opoziční strany.

Když byli např. úspěšní republikánští prezidenti Nixon a Reagan znovuzvoleni (Nixon 1972, Reagan 1984), oba ve 49 z 50 států Unie, pokaždé voliči zvolili demokratickou většinu do Senátu. Když byl dále například znovuzvolen demokrat Clinton v roce 1996, Američané mu jako protíváhu zvolili republikánský Kongres.

Naposledy byl stávající prezident zvolen zároveň s většinou své strany do Kongresu v roce 1964; byl to demokrat Johnson. Ten však předtím nebyl zvolen prezidentem, nýbrž jen viceprezidentem. Prezidentem se stal až po atentátu na Kennedyho.

To, že jednou zvolený prezident byl po čtyřech letech znovuzvolen, a zároveň byla do Kongresu zvolena i většina z jeho strany, najdeme v historii Spojených států až v roce 1936. Tehdy byl do prezidentského úřadu zvolen demokrat Franklin D. Roosevelt.

Bush je tedy prvním znovuzvoleným prezidentem po roce 1936, který do Kongresu přitáhl i většinu své vlastní strany. To vypovídá o mnohém.

O umělých potratech podrobněji

Co další výsledky voleb? V Kalifornii bylo v referendu poraženo hnutí pro život: iniciativa podporující výzkum na embryonálních kmenových buňkách (tj. destrukci embryí, tedy lidských bytostí) byla schválena.

Ale velké vítězství pro rodinu bylo zaznamenáno v referendech ve všech jedenácti státech, v nichž byly navrženy iniciativy na uzákonění manželství pouze jako svazku muže a ženy (tj. zákaz homosexuálních sňatků). Tyto iniciativy byly všude schváleny!

Kongres USA, jakož i státy Unie, jsou v důsledku posledních voleb konzervativnější. Poprvé za posledních třicet let — vlastně od roku 1973, kdy ono hanebné rozhodnutí bylo vydáno — to umožňuje zvratit rozhodnutí Nejvyššího soudu USA v případě Roe versus Wade. V tomto z ústavního hlediska absurdním rozhodnutí bylo nalezeno — tj. vy-

myšleno — právo na potrat v Ústavě, jíž napsali otcové zakladatelé USA, kteří v ní žádné univerzální právo na potrat neviděli (a neviděl ho tam ani nikdo jiný až do roku 1973). O potratech předtím rozhodovaly parlamenty států, jak je tomu i u nás. Pro levici bylo netolerovatelné, aby některé státy měly potratové zákony liberálnější a jiné zase konzervativnější. Proto soudním diktátem nařídila univerzální právo na potrat až do narození dítěte. Rozhodnutí neústavní a nemorální zároveň.

Výborné vyhlídky u Nejvyššího soudu

Doposud byl poměr mezi devíti soudci Nejvyššího soudu tento: tři soudci konzervativní, čtyři soudci liberálně-levicoví a dva soudci centristé. Tak se stalo, že nejdůležitější kauzy nedávné doby byly rozhodovány poměrem 5:4 v neprospěch konzervativců. Avšak předsedovi Nejvyššího soudu je letos 80 let a jen jednomu soudci z devíti je méně než 65 let. Lze očekávat, že v nastávajícím prezidentském období zemřou nebo rezignují až tři soudcové Nejvyššího soudu. Prezident pak navrhne a Senát schválí (či neschválí) soudce nové.

Proto je tak důležité, že prezidentem je umírněný konzervativce Bush a v Senátu mají většinu republikáni, z nichž většina jsou konzervativci a menšina centristé.

Hrozí však, že předsedou Soudního výboru Senátu by se mohl stát senátor z levého okraje Republikánské strany Arlen Specter, který je pro potraty. Ten by pak konzervativní nominace na soudce mohl blokovat. Doufejme, že jeho případné obstrukce ostatní konzervativní republikánští senátoři překonají a prezident Bush nominuje konzervativní soudce, kteří pak budou Senátem schváleni. Hanebné rozhodnutí Roe vs. Wade pak bude moci být zrušeno.

Pokud by se tak stalo, neznamenalo by to zákaz potratů všude v USA. V souladu s federalismem a Ústavou by o potratech rozhodovaly legislativy jednotlivých států Unie. Některé státy by měly zákony liberální, jiné zase restriktivní. Přesto by šlo o velké vítězství pro život a pro lidská práva správně chápaná, o jakém by se nám v Evropě mohlo jen zdát.

Roman Joch, Občanský institut

NÁZORY ČTENÁŘŮ

Děkujeme za Vaše ohlasy. Těšíme se na Vaše podněty, které můžete zasílat e-mailem na adresu redakce@catholica.cz nebo na poštovní adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Jak se orientuji v demokratické politice?

...existují demokratické strany, které mají svůj přívlastek podle toho, kam se hlásí. Přívlastek občanský znamená nejširší záběr, který může být směřován různě, a to i podle okamžité potřeby. Strana s přívlastkem sociální klade ve svých programech důraz na sociální stránku a znamená to vlastně jánošíkovské odčerpání co nejvíce peněz od lépe situovaných občanů, aby se mohly přerodit směrem k hůře situovaným občanům. Křesťanské strany jsou založeny samozřejmě na učení a mravních zásadách obsažených v Novém zákoně. Může existovat lidová demokratická strana, která zahrnuje nejširší masy lidí a preferenčně se obvykle opírá o křesťanské zásady. (...)

Když už vykládáme politické pojmy na příkladu politického prostředí v naší zemi, není možné se vyhnout problematice směřování naší křesťanskodemokratické politické aktivity. Samostatná strana, která snad má a bude mít vždy šanci dostat se zejména zásluhou moravských věřících do parlamentu, je jediným východiskem. (...)

Jiná je ovšem otázka faktického plnění programu! Jestliže např. přední křesťanský politik, který získá post ministra zahraničí a předloží parlamentu, v němž by měla mít jeho vláda většinu, vládní návrh na ratifikaci smlouvy s Vatikánem a tuto smlouvu nepodpoří ani ministři, kteří ji předložili, pak nemělo být pro něj jiné východisko než koalici opustit! Zejména, jestliže prezident státu spojený víceméně s opozicí nad neprošlou ratifikací tak zajásal. (...)

Dále by snad mělo být zásadou jít do koalice se stranou, která nabídne křesťanské straně zejména posty ministrů školství, kultury apod. Mělo by být úkolem křesťanské strany se po takových potenciálních ministrech včas porozhlížet a k funkcím je připravovat.

Po domácí politické scéně nemů-

žeme nezapomenout případ odmítnutí kandidáta na eurokomisaře Rocca Buttiglioneho. (...) Protikřesťanské a protikatolické kruhy se odmítnutím této zmínky jen posílily, dodaly si odvahy, znovu zaútočily a pravděpodobně se nadějeme dalších výpadů proti křesťanské politice. Přitom proti Roccu Buttiglionemu použily, jak již bylo ve sdělovacích prostředcích uvedeno, zkreslování a překrucování jeho výroků, osočování jeho osoby a „nepřípustné“ diskriminace. Jak se zdá, opravdovská demokracie je v Unii dosud v plenkách.

Doc. RNDr. Miroslav Miler, DrSc., Praha

Už pátnáctý 17. listopad

Už se opět blíží 17. listopad, a letos vlastně už 15. výročí. Ty události se mne tenkrát dotýkaly — jistě jako mnohých dalších — velmi osobně, prožívala jsem je intenzivně, a tak každý rok sleduji poměrně poctivě, jak o nich referují média u nás i u nejbližších evropských sousedů, z nichž mnozí prožili podobné osvobození od totalitní politické moci.

Zdá se mi, že nejen média, ale i my křesťané příliš často mluvíme o 17. listopadu jako o zklamání. Především z toho, co přišlo potom. Přitom jistě velmi málo děkujeme Bohu za svobodu, za všechny nové možnosti, za všechno, co se zlepšilo! Málo prosíme Pána, aby nás osvitil a my uměli novou svobodu využít podle Jeho vůle. Já vím, že je těžké naučit se svobodně dýchat a nyní nás mnohdy navíc svazují nová omezení (konzumního tlaku světa, moc mocných, úspěšné mediální kampaně na podporu vlivů rozkládajících rodinu apod.). Bohužel i někteří kněží při vzpomínce na sametovou revoluci káravě zvedají prst a připomínají, co všechno se potom nepovedlo, ale zapomínají, co všechno od té doby Církev dokázala. Kdybychom se víc snažili, jistě by mohla dokázat ještě mnohem více. Svoboda je nejen dar, je to také úkol pro nás, a my ne vždycky bereme tento úkol dost vážně.

adresa čtenářky v redakci

DĚKUJI OTČE

P. Stanislav Skalský

Vrchlabí

Vážený P. Stanislave, děkuji Vám za to, že jste mne 20. října 1996 pokřtil, biřmoval a poprvé podal první svaté přijímání. Bylo mi tehdy 46 let a věřte mi, že od té doby jsem nesmírně šťastná, že Pán vstoupil do mého života a já se mohu nazývat Božím dítětem. Vyprošuji na Pána pro Vás denně hojnost Božího požehnání a dary Ducha svatého. Je to největší štěstí, které jsem v životě zakusila. Děkuji.

Eva Hanušová

P. Petr Hrubíš

Frýdlant nad Ostravicí

Milý Petře, skoro denně vzpomínám na pozeňané roky, kdy jsi působil na Jesenicku a děkuji Ti za nezapomenutelné promluvy na témata, o kterých se ani dnes v kostelích moc nemluví — o katolickém pohledu na antikoncepci, manželsví, potraty. A to bylo v letech 1997 nebo snad ještě dříve? Díky a ujišťujeme Tě, že nezapomínáme.

Dvořáci a spol. z Jeseníku

P. Martin Holík

ředitel Radia Proglas

Milý otče, děkuji vám za váš nápad založit a provozovat křesťanskou rozhlasovou stanicí. A nejen za nápad, ale hlavně za tu horu práce, která se za ním skrývá. Určitě vám její vedení odebírá spoustu sil a možná dokonce i zdraví. Ale přesto to nevzdáváte a já vám za to určitě nejen svým jménem, ale jménem většiny posluchačů moc děkuji. Ať vám Pán žehná!

Pavel

P. Mgr. Alois Peroutka, ICLIC.

Děkanát Nový Jičín

Milý otče Aloisi, ze srdce děkuji za posilu a porozumění, za to, že mohu konat službu pastýře pod vedením moudrého a zbožného kněze, jako jsi ty. V dnešní době to není již samozřejmostí. Každý kněz musí vidět v nadřízeném bratra a za to je třeba se velice modlit. Ze srdce ti přeji vše dobré a zůstávejme ve spojení v modlitbách. AVE MARIA. Žehnám s díky

P. Petr Dokládál

Chcete-li poděkovat knězi, který vám v životě pomohl, můžete vyplnit formulář na internetových stránkách <http://dekujiotce.cz> nebo svůj text zaslat na adresu redakce.

KULTURA

Paprsky světla v literární džungli

O knize Jaroslava Meda *Spisovatelé ve stínu*

Když jsem nedávno uviděl v edičním plánu nakladatelství Portál anonci o opětovném vydání této knihy, na jednu stranu mne to potěšilo a na stranu druhou jsem si říkal, s čím novým přicházejí. Vlastním první vydání z roku 1995, které ještě vyšlo u nakladatelství Zvon v Praze, a proto mě zajímalo, jestli se bude jednat o něco novějšího, nebo to bude „znovu to samé“.

Když byla kniha na světě, zdála se mi poněkud objemnější. Zdání může klamat, a proto jsem šel a toto druhé vydání si pořídil. Klidně vám prozradím už nyní, že to nebyla chyba.

Knihy o pozapomenutých autorech

Celá kniha se převážně věnuje spirituálně orientovaným českým spisovatelům. Jak básníkům, tak prozaikům. V našich literárněvědných publikacích není příliš mnoho děl, věnujících se právě této větvi české literatury. Namátkově bych jmenoval Zdeňka Rotkela a jeho *Skrytou tvář české literatury*, nebo M. C. Putnu s jeho dílem *Česká katolická literatura v evropském kontextu 1848–1918* a do třetice třeba Petra Cekotu s *Nocemi bezmoci*.

Jaroslav Med nás v tomto druhém vydání *Spisovatelů ve stínu* stejně jako v prvním seznamuje s osobnostmi, jimiž

jsou Julius Zeyer, Otokar Březina, Miloš Dvořák, Jakub Deml, Josef Florian, Jaroslav Durych, Bohuslav Reynek, Jan Zahradníček, Jan Čep, Václav Renč, Jan Kameník, Ivan Diviš, Ivan Slavík, Zdeněk Rotkrel.

Prolomit ticho

Kniha je navíc totiž rozšířena o básničky, pro které v dnešní době více než pro jiné platí titul této publikace. Jsou opravdu *Spisovatelé ve stínu*. Mluvím o jihocheském knězi a básníku Františku Danielu Merthovi a pardubickém rodákovi a básníkovi Vladimíru Vokolkovi. Tím, že jim dal ve svém díle Jaroslav Med prostor, vyvádí je z tohoto stínu aspoň částečně na světlo (nejen) čtenářského zájmu. Jen pár nadšenců si asi všimlo v polovině devadesátých let několika útlých sbírek poezie F. D. Mertha a bez ohlasu širší veřejnosti těž zůstalo souborně vydané dílo Vladimíra Vokolka v nakladatelství Atlantis; právě Med je na naší literární scéně dostatečně silnou osobností k tomu, aby „prolomil ticho“, které tyto dva spisovatele stále ještě obklopuje.

Je zajímavé sledovat i v dnešní době, jak často popřáváme sluchu a času dílům, která by si toho tolik snad ani nezasloužila a věci hodnotné nám jsou stále ukryty ve stínu.

Česká spirituální poezie 60.—80. let: terra incognita

Ovšem tyto dvě kapitoly nejsou všechno, co je přidáno. O několik stránek dále se můžeme dozvědět více o křesťansky orientované poezii v letech 1945–1948 a sonda pokračuje pod názvem „Návrat k tradicím I a II napříč šedesátými lety“. Kapitola s názvem „Kontinuita křesťanských hodnot doma i v exilu“ poté mapuje poezii i prózu v letech sedmdesátých a osmdesátých. Tyto kapitoly jsou opět velkým přínosem k objevování světých bodů v našem českém literárním pralesi, a právě o šedesátých, sedmdesátých a osmdesátých letech více než kde jinde platí staré latinské *hic sunt leones* neboli *terra incognita* — země neznámá.

Jaroslav Med dělá značky všem lidem, kteří se zajímají o literaturu, která směřuje někam výš, než je jen věčná nespokojenost a lidské pudy. Věřte, že pokud bude jedním z navigací na vašich cestách literárními houštinami kniha s názvem *Spisovatelé ve stínu*, nezablouďte.

[Jaroslav Med, *Spisovatelé ve stínu*, vydalo nakladatelství Portál v Praze roku 2004.]

Karel Gamba

karel.gamba@catholica.cz

Havlíčkobrodské svátky dobré knihy

Ve dnech 15.—16. 10. se v Havlíčkově Brodě konal 14. podzimní knižní trh. Myslím, že je to v dnešní době jedna z nejprestižnějších akcí na téma knihy v naší zemi. Místo konání není sice tak známé ve srovnání s Brnem či Prahou (v obou městech byste podobné výstavy našli ve veletržních areálech), ale to vůbec nic neubírá z atmosféry, která akci doprovází. V mnoha aspektech je podtržena rodinnost celého podniku. A vězte, že slovo rodinnost je myšleno v tom nejlepší smyslu.

Pořadatelka a zároveň též hostitelka paní PhDr. Markéta Hejkalová se své role zhostila nadmíru dobře. Svědčí o tom třeba 168 vystavovatelů z celé České republiky. Velký prostor je tady popřán malým nakladatelstvím, které mají kvalitní produkci, ovšem nemají peníze k zaplacení výstavních míst na roz-

sáhlejších veletržích. Přece jen Kulturní dům je Kulturní dům (zde se v Havlíčkově Brodě knižní trh konal) a jeden postřeh z řad vystavovatelů mluví za všechno: „Lidé se přece velmi rádi mačkají a stojí ve frontě a v chumlu, je to takové bližší.“ Návštěvníků bylo 10 tisíc.

Velkolepá účast, výborný program a ocenění

Ale zpět k výstavě. Velkým bonusem letošního ročníku byl doprovodný program z velké části věnovaný dění kolem Křesťanské university Josefa Floriana. Jména jako Jaroslav Med, Josef Mlejnek, bratři Reynkové a jiní další zaručovala kvalitu. Právě tématu Křesťanské university J. Floriana byla věnována výstava v prostorách Muzea Vysočiny v Havlíčkově Brodě, Literární konference, výstava o Josefu Flo-

rianovi a na závěr Projekt Florian — poetický večer ve Staré radnici.

Celého podujetí se zúčastnila skoro všechna křesťanská nakladatelství působící na našem území, chyběla jen Matice cyrilometodějská z Olomouce a výčet by byl úplný.

Samozřejmě i tady v Havlíčkově Brodě se udělovaly ceny v různých kategoriích. Cenu si odneslo Karmelitánské nakladatelství za knihu kardinála Miloslava Vlka a nakladatelství Torst za knihu rozhovorů Aleše Palána s bratry Reynky.

Celý knižní trh v Havlíčkově Brodě stojí opravdu za navštívení. Příští 15. ročník se bude konat 7.—8. 10. 2005 a já si vás touto cestou do Havlíčkova Brodu dovoluji pozvat. Bude to stát za to. Uvidíte.

P.S.: *Téma doprovodného programu 15. ročníku je Literatura a totalita a konference je věnována Janu Zahradníčkovi.*

Karel Gamba

karel.gamba@catholica.cz

DOPORUČUJEME

KALENDÁŘ AKCÍ

Brno: Svatocecilské setkání

Podzimní Svatocecilské setkání chrámových zpěváků a hudebníků začíná v sobotu 20. listopadu 2004 pontifikální bohoslužbou v 9 hodin, celebruje brněnský biskup Vojtěch Cikrle. Po mši svaté v katedrále sv. Petra a Pavla pokračuje setkání v prostorách brněnského biskupství.

Haviřov: V. ročník koncertu duchovní hudby

V sobotu 20. listopadu 2004 se v kostele sv. Anny v Haviřově koná již tradiční koncert duchovní hudby. Koncert začíná v 16.30 a v programu vystoupí mj. Chorus Annensis, Cantate, Schola mládeže farnosti Haviřov, ZUŠ B. Martinů a další.

Litoměřice: Exerciie pro seniory

Ve dnech 21. – 26. listopadu 2004 se v Diecézním domě kardinála Trochty konají exerciie pro seniory. Exerciie vede P. ThLic. Bohumil Kolář. Bližší informace v Diecézním pastoračním středisku na tel. č. 416 738 036.

Šumperk: Přednáška o Boží existenci

V šumperském Okresním vlastivědném muzeu se v pondělí 22. listopadu 2004 od 18 hodin koná přednáška Mgr. Ing. Tomáše Machuly, Dr., na téma *Existuje Bůh?* (Lze rozumem poznat či vyvrátit Boží existenci?).

Praha: Přednášky o sv. Tomáši Aq.

V úterý 23. listopadu 2004 pokračuje přednáškový cyklus P. Tomáše Pospíšila OP nazvaný *Sv. Tomáš Akvinský, duchovní učitel*. Přednáška začíná v 19.45 v čitárně pražského dominikánského kláštera.

Praha: Péče o problémové děti

Ve středu 24. listopadu 2004 se od 18.30 v Klubu III. interní kliniky 1. LF UK a VFN koná schůzka Kolegia katolických lékařů. Na programu je přednáška doc. PhDr. Jaroslava Šturmy *Nové trendy v péči o problémové děti*.

Písek: Hospice a umění doprovázet

O hospicovém hnutí přednáší MUDr. Marie Svatošová ve středu 24. listopadu 2004 od 19 hodin v Domově důchodců.

Hradec Králové: Setkání dominikánů

IV. setkání české dominikánské rodiny začíná v sobotu 27. listopadu 2004 v katedrále sv. Ducha v 8.30 modlitbou růžence a mši sv., kterou celebruje královéhradecký biskup Dominik Duka OP. Setkání pokračuje celodenním programem v prostorách Nového Adalbertina. Přihlášky do 20. listopadu na tel. č. 495 063 625.

Praha: Seminář o lidské důstojnosti

V pondělí 29. listopadu 2004 se od 15 hodin koná v Poslanecké sněmovně PČR seminář věnovaný důstojnosti lidské bytosti. Seminář zajišťuje Hnutí Pro život ČR pod záštitou poslance Jiřího Karase. Vzhledem k omezenému počtu míst prosíme zájemce o potvrzení účasti na tel. č. 603 976 231.

Brno: Přednáška o manželství

V úterý 30. listopadu 2004 od 16.30 přednáší na Petrově č. 2 P. ThLic. ICLic. Maximilián V. Filo, OPraem., na téma *Manželství v církevním právu*. Jedná se o druhou část přednášek na toto téma.

Liturgická čtení

21. 11. Neděle	2 Sam 5,1–3, Žl 122, Kol 1,12–20, Lk 23,35–43 <i>Slavnost Ježíše Krista krále</i>	25. 11. Čtvrtek	Zj 18,1–2.21–23; 19,1–3.9a, Žl 100, Lk 21,20–28 <i>sv. Kateřina Alexandrijská</i>
22. 11. Pondělí	Zj 14,1–3.4b–5, Žl 24, Lk 21,1–4 <i>sv. Cecilie</i>	26. 11. Pátek	Zj 20,1–4.11–21,2, Žl 84, Lk 21,29–33 <i>sv. Silvestr Guzzolini</i>
23. 11. Úterý	Zj 14,14–20, Žl 96, Lk 21,5–11 <i>sv. Klement I.</i>	27. 11. Sobota	Zj 22,1–7, Žl 95, Lk 21,34–36 <i>sv. Virgil</i>
24. 11. Středa	Zj 15,1–4, Žl 98, Lk 21,12–19 <i>sv. Ondřej Dung-Lac a druhové</i>		

28. 11. Neděle	Iz 2,1–5, Žl 122, Řím 13,11–14, Mt 24,37–44 <i>1. neděle adventní</i>	2. 12. Čtvrtek	Iz 26,1–6, Žl 118, Mt 7,21.24–27 <i>sv. Bibiána</i>
29. 11. Pondělí	Iz 2,1–5, Žl 122, Mt 8,5–11 <i>sv. Saturnin</i>	3. 12. Pátek	Iz 29,17–24, Žl 27, Mt 9,27–31 <i>sv. František Xaverský</i>
30. 11. Úterý	Řím 10,9–18, Žl 19, Mt 4,18–22 <i>sv. Ondřej</i>	4. 12. Sobota	Iz 30,19–21.23–26, Žl 147, Mt 9,35–10,1.5–8 <i>sv. Jan Damašský</i>
1. 12. Středa	Iz 25,6–10a, Žl 23, Mt 15,29–37 <i>sv. Edmund Kampián</i>		

RC MONITOR — zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Catholica jako projekt pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.catholica.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Catholica, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@catholica.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. **Redakční rada:** Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová. **Nihil obstat:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jeden výtisk činí přibližně 10 Kč. Dary lze podle § 15 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit při snížení základu daně.